

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośniami i w agencjach . . .	2,65 „
Na pocztę, już z odnośniami . . .	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na pocztę już z odnośniami . . .	8,67 „

Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawcę z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Sroda Agnieszki
Czwartek: Wincent. i Anastaz.

CHOJNICE, czwartek dnia 22 stycznia 1931 r.

Słońca wschód 7.32 zachód 16.02
Księżycy wschód 9.33 zach. 19.15

Zmiana ustroju w B.B.

Kto jest poza nawiasem?

W Krakowie na zebraniu w połączeniu z obiadem Przyjaciół „Czasu” dnia 15-go bm przemawiał ks Janusz Radziwiłł, który m in oświadczył („Czas” nr 13):

„Dla zobrazowania poglądów jakie panują w rządzącej dziś grupie Bezpartyjnego Bloku, książkę Radziwiłł podzielił się z obecnymi wrażeniami, odniesionymi z niedawnego zebrania u premiera Sławka. Z obrad tych wynika jedno: że my, konserwatyści, będziemy posiadali najzupełniejszą swobodę wypowiedzenia swych poglądów w dyskusji konstytucyjnej — Niebawem, w obradach ad hoc powołanych zebrań, zostanie też przeprowadzone ostateczne uzgodnienie poglądów konserwatywnych na drogi i środki naprawy ustroju. Zebranie przywódców rządzącego obozu znamionowała pewność, że stan obecny potrwa czas dłuższy co jest ważne dla obecnej sytuacji. Panuje również przekonanie, że zmiana konstytucji nie da pożądaných rezultatów bez zmiany ordynacji wyborczej”

Oświadczenie to należy zestawić z komunikatem Agencji Iskra (Gaz Pol nr 16):

„Dnia 14-go bm wieczorem u premiera Sławka odbyło się towarzyskie zebranie posłów i senatorów Klubu BBWR, desygnowanych przez władzę klubową do komisji konstytucyjnych Sejmu i Senatu. Dowiadujemy się, że na zebraniu tem omawiano sprawę przystąpienia do zmiany Konstytucji, w myśl orędzia Prezydenta Rzplitej oraz zasadniczego stanowiska klubu BBWR w tej sprawie, któremu Klub dał wyraz w poprzednim Sejmie. Po wyjaśnieniu, że Rząd pragnął, aby nowa Konstytucja była wynikiem prac samego społeczeństwa, oczekuje od BBWR inicjatywy w tym względzie, powołano komisję w składzie: prezesa J Jędrzejewicza, wiceprezesa T Hołówni, wicemarszałków sejmu: St Cara i Jana Piłsudskiego, oraz prezesa komisji konstytucyjnej Sejmu, prof W Makowskiego, z tem że komisja ma ustalić metody tej zasadniczej pracy dla państwa. Dowiadujemy się dalej, że komisja przedstawi w najbliższych dniach wynik swych prac do zatwierdzenia przydzium Klubu BBWR (Iskra)”

Z komunikatu tego wynika, że przedstawicielstwo grupy zachowawczej w gronie, przygotowującym projekt przedstawia się — nietęgo. Mia nowicie ani śladu Są działacze pochodzenia lewicowego, lub zgoła socjalistycznego. Ani jednego zachowawcy

Oprócz tego widać, że powtarza się stara gra, mianowicie — Rząd nie chce za nic brać odpowiedzialności i zabawę w projekty zmiany ustroju pozostawia Klubowi BB jak było w poprzednim Sejmie. wiadomo z jakim wynikiem, mianowicie takim, że powołał nikt w obozie rządowym nie chciał się przyznać do tego projektu, oprócz tych, którzy wogóle nie wiedzieli co w nim jest

Nic dziwnego, że p Cat-Mackiewicz, poseł zachowawczy z BB jest zaniepokojony pisząc („Słowo” nr 12):

„Oto, w obecnym Sejmie niema potrzeby, aby Blok Bezpartyjny tak gorąco i tak solidarnie bronił swego projektu z 1929 r. Już wtedy był on nazwany „ustępstwem” a nawet „najdalszym ustępstwem” I tylko w takim ujęciu należy rozumieć wypowiedziane wówczas wyrazy przez płk Sławka, że „od tego projektu już przecinka nie odstępimy”! Wyrazy te, tak często przypominane przez prasę opozycyjną, nie były nigdy twierdzeniem, że ten projekt jest ideałem tylko że jest maksymalnym przystosowaniem się z naszej strony dla sejmowego załatwienia sprawy konstytucyjnej w ówczesnych stosunkach —

Słyszę już obawy, że swobodna publiczna wymiana myśli wewnątrz BB może skompromitować spójność Bloku. Otóż, ja nie przypisuję żadnego

Budżet Min. reform rolnych w komisji budżetowej

Na poniedziałkowym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej przystąpiono do obrad nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Reform Rolnych — Sprawozdawca poseł Sanojca (BBWR) oświadczył, że budżet ten będzie rozpatrywany w świetle ciężkiego stanu finansowego państwa i ciężkiego stanu gospodarczego chłopca — Wbrew temu, co niektórzy radzą, aby kryzys rolny zażegnać przez ograniczenie produkcji rolnej czy bydlęcej, mówca twierdzi, że należy starać się aby w tych nowych warunkach dociągnąć do poziomu któryby wytrzymali konkurencję zagraniczną. W sprawie reformy rolnej poseł Sanojca podkreślił, że jest ona konieczna ze względu na zatamowanie ruchu emigracyjnego. Referent proponuje szereg redukcji preliminarza Ministerstwa

Na popołudniowym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej p minister reform roln Kozłowski, omawiając plan wykonania budżetu tego re-

sortu, podkreślił że na rok bieżący przewiduje się scalenie 527,700 ha. Wykonano z tego 420,224 ha, to jest 79,6 procent. W zakresie parcelacji w latach od 1919 — 1925 rozparcelowano prywatnych majątków 532,162 ha i rządowych 419,349 ha, w latach zaś 1926 — 1930 prywatnych majątków rozparcelowano 718,880 ha i majątków państwowych 249,403 ha. Program prac Ministerstwa na rok 1931 — 1932 obejmuje szereg zarządzeń organizacyjnych, zmierzających do uproszczenia prac nad przebudową ustroju rolnego. Ministerstwo będzie dążyło do tego, aby przeludnione obszary środkowej Polski uwolnić od nadmiaru ludności, przerzucając ją w miarę środków na kresy wschodnie i zachodnie. Sprawę regulaminu hipotek notarialnych p minister uważa za jedną z najpilniejszych. W tej dziedzinie będzie wydany szereg zarządzeń. Przygotowuje się ponadto projekt ustawy

Antypolska akcja ukraińców

Zjazd emigrantów w Genewie

Genewa — Utworzony w Pradze czeskiej komitet akcji protestacyjnej przeciwko Polsce zwołał do Genewy zjazd emigrantów ukraińskich celem zaprotestowania przeciwko rzekomym przesładowaniom ludności ukraińskiej w Polsce i utworzenia stałego komitetu centralnego, któryby kierował akcją protestacyjną przeciwko Polsce w innych krajach, zwłaszcza na terenie Genewy. Zjazd obradować będzie dwa dni i wystosować ma do Rady Ligi memoriał protestacyjny. Jednym z kierowników zjazdu jest znany ze swych wy-

stąpien antypolskich były członek rządu „dyktatora Petruszewicza” dr Panejko który przybył do Genewy przed tygodniem i prowadził agitację wśród dziennikarzy zagranicznych.

Zwołanie do Genewy podczas sesji Rady Ligi kongresu Ukraińców jest faktem bardzo znaczącym. Charakterystycznym jest również, że dotychczas żaden z przedstawicieli ukraińskiego klubu parlamentarnego w Polsce nie przybył dotychczas do Genewy.

Narady polsko-litewskie w Genewie

Genewa — Miało tu miejsce ponowne spotkanie dyrektora gabinetu ministra spraw zagr p Szumłakowskiego z Klimasem — posłem litewskim w Paryżu. Spotkanie nosiło charakter rokowań obu szefów delegacji w sprawie sposobu załatwiania incydentów granicznych. Sprawa ta była przedmiotem grudniowych rokowań w Berlinie. Obie strony pozostają na swych stanowiskach, przytem strona litewska nie ujawnia wcale dobrej woli posunięcia sprawy naprzód. Wobec tego stanu rzeczy nie należy spodziewać się wznowienia tu plenarnych rokowań, zwłaszcza, że przewodniczący litewskiej delegacji z ówczesnych rokowań berlińskich Sidzikauskas nie przybył do Genewy. Strony złożyły referentowi spraw litewsko-polskich w Lidze Quinones de Leonowi oddzielne raporty o dotychczasowej pracy.

Nuncjusz papieski opuścił Kowno

Jak donosi Telegrafen Union z Kowna, wielką sensację wywołał tam nagły wyjazd Nuncjusza papieskiego Bartolomego, który w poniedziałek rano opuścił Kowno, udając się przez Rygę i Berlin do Rzymu.

znaczenia temu, co napisze „Gazeta Warszawska” czy „Robotnik”. To są dla mnie głosy poza nawiasem życia politycznego w Polsce. Dla każdego rozumnego obserwatora tego życia takie rozpoczęcie dyskusji będzie nie kompromitacją, lecz właśnie dowodem mocy i siły Bloku który może sobie na takie rzeczy pozwolić —

Oczywiście, broniąc tej swobody w wymianie zdań, zdajemy sobie sprawę że należymy do tych których ką patrzenia najbardziej się odchyła od wzorów Konstytucji BB z 1929 roku — Nie ukrywaliśmy zresztą tego nigdy. Nasz program konstytucyjny opiera się na: 1) szerokim samorządzie lokalnym, opartym na innej zupełnie podsta-

Nuncjusz Bartolomei wystosował w niedzielę pismo do premiera litewskiego Tubelisa, zawiadamiając go, że w Rzymie ma zamiar pozostać tylko krótki czas. Przed odjazdem Nuncjusz papieski pozostawał w swoim samochodzie, nie korzystając zupełnie z gestu władz litewskich, które stawiły do jego dyspozycji apartamenty salonowe na dworcu kowieńskim.

Z postępowania Nuncjusza, który w przeddzień swego wyjazdu rozesał karty wizytowe wszystkim akredytowanym w Kownie członkom korpusu dyplomatycznego, oraz z faktu, że Nuncjusz wyjeżdża z wielką ilością bagażu, przypuszcza się że nie powróci on już na swe dotychczasowe stanowisko.

„Niesłychana konfiskata”

Pod powyższym tytułem drukuje „Robotnik” wiadomość o konfiskacie pierwszego nakładu tego pisma:

„Fakt skonfiskowania przez cenzora przemówienia prezesa Sądu Najwyższego (!!) — tj człowieka zajmującego naczelną stanowisko w sądownictwie — przewyższa w swoim rodzaju wszystko, co dotychczas „działała” nasza cenzura! —”

wie niż obecna ordynacja wyborcza, 2) dostosowaniu ustroju Polski do wielonarodowościowego składu jej ludności, 3) czynnikowi monarchistycznym. Te trzy zasady ożywia idea, którą nazywamy mocarstwowością Polski”

Im mniej p Cat-Mackiewicz, jako zachowawca, ma powodów do zadowolenia co widać dookładnie z jego zaniepokojonych dobiegan się, tem więcej oczywiście nadrabia miną. Zdanie o tych, którzy są poza nawiasem — życia publicznego w Polsce, jest raczej śmiałe. Narazie widać tylko, że zachowawcy są poza nawiasem ściślejzego grona przygotowującego w BB sprawę zmiany konstytucji. St. St.

Niewinnie skazany na śmierć zmarł w więzieniu

Tragiczna ta historia rozegrała się w Bawarii. Przed 6 laty zaareztowany został 25-letni robotnik Blaż Hilpert, pod zarzutem zamordowania swojej narzeczonej, 17-letniej służącej Teresy Hubert. Sąd w Traunstein zasądził wówczas Hilperta na karę śmierci. Został on jednak ułaskawiony, a karę zamieniono na dożywotnie więzienie karne. Nie przyznał on się do winy, przeciwnie zaklinał, że jest niewinny i w krytycznym czasie był w domu. Na dowód podał 3 świadków, mianowicie małżeństwo, u których mieszkał i sublokatora jego, którzy też pod przysięgą zeznali, że Hilpert był w krytycznym czasie w domu. Innego jednak zdania był sąd który opierając się na zeznaniach innych świadków, którzy rzekomo widzieli Hilperta, z narzeczoną niedaleko miejsca zbrodni (zbrodnię popełniono w lesie), nie tylko zasądził Hilperta na karę śmierci, ale nadto wytoczył sprawę jego świadkom o krzywoprzysięstwo za które też zostali zasądzeni na kilka lat domu karnego.

Mimo skazujących wyroków opinia publiczna zawsze była po stronie zasądzonych. Domagali się starali się na własną rękę zawiązać zagadkę rozwiązać. Kilka lat badano sprawę, lecz tymczasem rzekomy morderca Hilpert zmarł w więzieniu powtarzając do końca życia, że został skazany niewinnie.

W ostatnich dniach policja aresztowała w Norymbergji niejakiego Zimmermanna, na którym

ciężko duże podejrzenie popełnienia zbrodni na Teresie Hubert z przyczyn seksualnych. Materiał zebrany w tej sprawie daje już pewność, że sąd w Traunstein popełnił grubą omyłkę. Niewinnie skazani świadkowie nieszczęsnego Hilperta wszczęli sprawę o rehabilitację Hilpert był sierotą i bez rodziny. Jego pracodawcy wystawili mu świadectwo jako biednego, lecz chętnego do pracy, dobrego robotnika. O jego rehabilitację zabiega Liga Obrony Praw Człowieka.

Giełda bydła

Poznań, dnia 20. I. 1931.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

- A. Woły:**
- Bydło:**
 - a) pełnomięsne wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezapręgane 100—116
 - b) pełnomięsne wytuczone woły od 2—3 lat 84—94
 - B. Stadniki:**
 - a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 84—94
 - b) nietuczone 74—80
 - c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione stare 66—72
 - C. Jałowski i krowy:**
 - a) pełnomięsne, wytuczone jałowski, najwyższej wartości rzeźnej 96—104

- b) pełnomięsne, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7 96—104
- c) starsze wytuczone krowy i mniej dobrane młodsze krowy i jałowski 84—90
- d) miernie odżywione jałowski 60—68
- e) liche odżywione krowy 50—60

Cielęta:

- b) najprzedniejsze cielęta tuczone 110—120
- c) średnio tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki 90—100
- d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki 97—106
- e) liche ssaki 64—70

Owce:

Opasy chlewne.

- a) jagnięta tuczone i młodsze skopy tuczone 130—140
- b) starsze skopy tuczone, liche jagnięta tuczone i dobrze odżywione młode owce 110—120
- c) miernie odżywione skopy i owce 98—100

Świnie:

- a) tuczone ponad 150 kg. żywej wagi —
- b) pełnomięsne od 120 do 150 kg. żywej wagi 106—110
- c) pełnomięsne od 100 do 120 kg. żywej wagi 102—106
- d) pełnomięsne od 80 do 100 kg. żywej wagi 96—100
- e) mięsne świnie ponad 80 kg. 90—96
- f) maciory i późne kastraty 90—90

Obwieszczenie.

Ogłoszone w Dzienniku Pomorskim dn. 18 stycznia rb. nr. 14. posiedzenie Rady miejskiej nie odbędzie się w sobotę, dnia 24. b. m. **lecz w wtorek, dnia 27. stycznia 1931 r.** o godz. 18 tej w s. l. posiedzeń Rady miejskiej. Chojnice, dn. 20. I. 1931 r.

(—) KOPICKI, przewodniczący Rady miejskiej.

Sprzedż drewna

z Chojnickiego lasu miejskiego Wolność

odbędzie się w publicznym przetargu i to **w sobotę, dn. 24. stycznia 31 r.** od godz. 10.30 porządku w Chojnicach, w hotelu p. K. Letty, przy Rynku. Sprzedawane będą dłuższe użytkowe liściaste i iglaste drzewa szapki opałowe i chróst.

Drewno kupione za ogólną sumę do wysokości 300.- zł. załączone być musi natychmiast.

Dalsze warunki sprzedaży ogłoszone będą w terminie licytacyjnym.

Zarząd lasu miejskiego w Chojnicach.

Licytacja przymusowa

W piątek, 23. bm. sprzedam najwiecej dającym za gotówkę:

W Małych Chelmach przed sołectwem o godz. 8-iej przed poł. 3 bryczki, 1 bufet, szafę. **W Czyczkowach** przed ob. r. a. p. Orlikowskiego o godz. 11 tej przed poł. 1 bryczkę, 2 szafy, 1 kanapę. **W Brusach** wyb. o godz. 12.30 u posiadzicielki Marty Januszewskiej: 1 k. napę, 1 szafa, 1 lustro, 1 maciorę.

Winkowski 1790 komornik sądowy

W sprawie odroczenia wypłat Franciszka Wedli-kowskiego kupca w Kościerzynie znak akt 3. N. 6/30 wyznacza się termin ogólnego zgromadzenia wierzycieli po myśli art. 49,50 Rczp. Prez. Rczp. z 6 III. 1928 r. w tutejszym Sądzie powiatowym **na dzień 12 lutego 1931 r.** o godz. 10-tej pokój nr. 11. celem powzięcia uchwały co do pozycji ugodowej dłużnika następującej treści:

- I. Zmniejszenie długu równomiernie dla wszystkich wierzycieli o 30%.
- II. Spłata w przeciągu jednego roku. Kościerzyna, dnia 12. stycznia 1931 r.

Sąd Grodzki.

OGŁOSZENIE

Nadleśn. Państwowe Gieldon sprzedawane będzie na publicznej licytacji **dnia 27-go stycznia 1931 roku** **drewno użytkowe sosnowe i opałowe** jak szepczy, walki, drewno gałzkowe i trzebieńkę z wszystkich leśnictw Nadleśnictwa Gieldon. Licytacja odbędzie się w lokalu p. Szamockiego **w BRUSACH o godzinie 9.30 rano.** **Nadleśniczy Państwowy.**

Główny Cennik

Nasiona r. 1931

już wyszedł. — Wyšla na żądanie

Hurtowny Skład Nasion

EMIL PREEGE

Kraków — Lubicz 36 - 38.

Ekspedycja samochodami i transport mebli

Polecam mój samochód ciężarowy do transportów każdego rodzaju.

B. Borkenhagen

Chojnice, u. Dworcowa 7. Tel. 6.

KINO NOWOŚCI

Dziś w środę dn. 21 bm.
o godz. 8.15

Pola Negri
w przebojowym filmie europejskiej produkcji pod tyt.

Ulica potępionych dusz

Dzieje kobiety upadłej, którą miłość wznosi z otchłani ku światłu. Wielki sukces stolic europejskich i śluby triumf naszej znakomitej rodaczki **Pola Negri**, jakiej jeszcze nie widzieliście! Życie ta emniczych zaułków wielkiego miasta, gdzie chęć życia jest złym doradcą dla dusz słabych i bez steru. Ciernie i blaski egzystencji wesc-tych cór Koryntu" w spelunkach wielkiego sportu. „Tango spelunek" - żywiołowe, namiętne, pełne żaru kiwi! Gra, która fascynuje i porwa!

W pozostałych rolach:
Jan Rehmann
i Warwick Ward.

Ceny zwykle! Sala dobrze ogrzana!

Od czwartku
Wielki film Krajowej produkcji
Uroda życia.

Prima

Miód pszczelny

poleca tanio

Dom wysyłkowy
MERKUR Chojnice

Kalendarze

Marjańskie, Rolnicze, Terminowe

małe i wielkie do przekładania kieszonkowe oraz blociki poleca

Księgarnia
Dzlen. Pomorskiego.

Na kolebę

polecam:

wytrawne słodkie wina, koniaki francuskie, wina czerwone, rummy, port hiszpański, hony, losos i sery deserowe pierwszorzędnej jakości.

J. Szyszke,
skład del. i win. Tel. 198

Nadszedł

wiekszy transport

tapet

Najnowsze wzory.

Księgarnia
Dziennika Pomorskiego.

Na przyjęcia i bale

Damskie kołnierzyki — kwiaty balowe, rękawiczki — torebki i pończoszki damskie („Elra") po 7 zł.

Ludwig Rasch

Chojnice

wierzchnie koszule, kołnierzyki, krawaty, skarpetki, portfele i chusteczki do nosa.